

Съ издането на турцитѣ на полуострова, сигурно, се е засилилъ вноса на зехтинъ и то предимно въ западнитѣ области, гдето конкуренцията на грѣцкия зехтинъ е била по-слаба. Въ българскитѣ земи се е внасялъ по-малко далматински зехтинъ. Изворитѣ въ това отношение сж много оскъдни. Не се говори нищо за тази търговия и въ голѣмата книга на Рести, нито въ кореспонденцията на дубровчанитѣ. Отъ това следва да се заключи, че на българскитѣ пазари се продавалъ предимно зехтинъ, внасянъ презъ Тракия — Солунъ и Родосто и изобщо грѣцки зехтинъ. Търговията съ този артикулъ била въ рѣцетѣ на еврейски и грѣцки търговци. Отъ нѣкои дубровнишки документи се вижда, че въ София не рѣдко сж идвали евреи отъ Гюмюрджина и изобщо отъ Тракия¹⁾. Нѣколко пѣтища сж водили отъ Тракия и Македония за София и Пловдивъ. По-горе споменахме за голѣмия вносъ на манифактурни стоки отъ Солунъ²⁾. За вносъ на други маслени произведения нѣмаме сведения. Въ книгата на Рести се споменава само „шафрана“ (ciafrano), който се продавалъ на софийския пазаръ по 190—195 аспри оката³⁾.

Въ българскитѣ земи се е внасяла солъ. Макаръ дубровчанитѣ да сж имали отъ преди вѣкове монополъ на производството и търговията съ солъ, такава тѣ не сж внасяли въ България. Поне за това не притежаваме никакви сведения отъ епохата на турското робство. Колкото и да е подробна и изчерпателна търговската книга на Рести, въ нея не е записана нито една операция за вносъ и продажба на солъ. Между другитѣ стоки дубровчанитѣ внасяли още разни сортове желѣзария и орѣжие. Въ книгата на Рести е отбелязано презъ 1590 г. дебитно салдо отъ доставка на пирони и желѣзо (chiodi e ferri) сумата 4187 аспри⁴⁾. Подобни стоки 10 години по-късно били внасяни и отъ Анкона по море презъ Варна⁵⁾. Споменати сж като търговска стока въ дукаяна на единъ дубровчанинъ въ София игли за шевъ (agli di cuscire). Такива били препродавани въ Търново и въ други провинциални градове⁶⁾. Сжщиятъ търговецъ е продавалъ ножове и ножчета. Споменати сж единъ чифтъ ножове за 120 аспри⁷⁾. Други дубровчани продавали разни дрѣжки (maniglie), лехени (cattini)⁸⁾ и др.

Дубровчанитѣ сж внасяли въ Турция и свѣщи. Тѣ сж се сигурно твърде много различавали отъ обикновенитѣ восъчни свѣщи, приготвяни отъ населението въ всички области на полуострова. Въ дубровнишкитѣ архиви сж запазени сведения отъ които се вижда, че сж правени въ даръ на турскитѣ власти свѣщи — candelle. Още презъ 1600 г. се говори за внесени отъ Дубровникъ candelle indorate. Презъ

¹⁾ Вж. по-горе стр. 45 заб. 5.

²⁾ Вж. по-горе стр. 183 заб. 6 и 7.

³⁾ „1593. Addi detto aspri 385 sono per costo di oche dua di ciafrano . . .“ Resti, f. 23.

⁴⁾ „1590. Chiodi e ferri deonodare addi ultimo Dicembre aspri 4187 . . .“ п. т. ф. 2.

⁵⁾ Arch. not. Ancona; Fr. Aquila т. ф. 61.

⁶⁾ Test. т. 54 ф. 224.

⁷⁾ „un paro di cortellini per valuta di aspri cento e vinti . . .“ п. т.

⁸⁾ „... Da Thomaso Latincich sei anelli d'oro 2 tazze 2 maniglie et alcune altre bagatelle di argento . . .“ Div. not. т. 134 ф. 20V⁰ (отъ края на тома).